nada de agua

Por BEA PORQUERES

Secano y huerta. Resonar de canciones del .La madrina recuerda: veranos asfixiantes , tierra reseca. Debajo el árbol, el sillón, el pan y el “recapte”. Trabajo, desde la al atardecer: mujeres, hombres, ... Elritmo de cadencias moras ayudan a trabajar. Al mediodía un de ....
El padrino pesa higos.
Manos y pies se confunden, debajo el minúsculo de la sombre del almendro. Se confunden con la tierra .....,.....de agua.
Secà i horta. Ressò de cançons del segar i el batre. La padrina recorda: estius asfixiats, terra resseca. Sota l’arbre, el selló, el pa i el recapte. Treball, de matinada a capvespre: dones, homes, canalla. El ritme de cadències mores ajuda a treballar. A migdia un bocinet de tall (arengada, cansalada), pa amb oli, pa amarat de vi i sucre per a les criatures.
El padrí pesa figues.
Mans i peus es confonen, sota el rogle minúscul de l’ombra de l’ametller. Es confonen amb la terra clivellada, assedegada d’aigua. La somera, d`cil, porta tota l’aigua a les albardes: el sel ó que cal
mantenir fresc tota la jornada. Mans de segadora, tenen la mateixa set que la terra, endurides pel treball, saben encara, amoroses, pastar pa, acaronar criatures, vestir morts. Canalla que té per tota sabata, la crosta de la llibertat de córrer delcalça per marges i terrossos, ¿com calçarem espardenyes per la festa major, acabada la sega, desat el gra, ben travat el paller a l’era?, ¿com calçarem sabates de xarol el dia de la primera comunió?
Trona. Esperança i por, set d’aigua, temor pagesa que la collita es faci malbé. Núvols negres, ventres carretgats d’aigua. Passen de llarg. Descarreguen sobre el riu llunyà: sempre plou sobre mullat. Recança.
Hivern de dies curts, fred, les mateixes clivelles de la terra. Ara són plata. Entre crosta i crosta aigua glaçada. Paorosa aigua gelada, ¿d’on has sortit? Bastonejar les oliveres, els peus palplantats a la gelor de la terra, cames enrampades ¿mare, per què no em feu unes mitges noves? Mitons de draps esquinçats; la pubilla guarda els de puntes per el casament. Xiquetes ajupides, pleguem olives, ¡que en fa dies que no senten les puntes dels dits! Homes que carreguen sacs d’aulives, la somera es va haver de vendre. Quants geperuts hi ha al poble, això els que arriben a vells.
Oncle, si baixeu a Lleida, porteu-me un pito. Ja torna, obre el sarró: tabac, sal, fills i agulles, sí que tenen coses a capital.
A la vora del foc, la padrina llesca pa vell, un rajolinet d’oli, un brancolí de timó: sopes escaldades. Oncle, digueu, ¿qui heu trobat pel camí?, ¿hi ha firetes a Lleida?, ¿de debò allà baix toquen moltes campanes alhora? Va, oncle, ¿per què calleu? ¿Per què dieu que sou cansat? ¿Heu portat el pito de fira? ¡Parleu! ¿Que el sagristà també hi era? ¡Redimonis d’home -diu la padrina-, qualsevol dia d’aquests aclucaré l’ull i ningú ticarà a morts!Quan vos morireu, padrina, tocaran a rebato -diu la jove-. ¿Que us heu hagut d’arromangar els pantalons i penjar-vos les espardenyes i el morral a la mangala?

¿Tolls, segles clamors i canals, granotes i serps?, ¡apa! ¿que del pont estant podíeu tocar l'aigua, que a cap de pont ha mort l'aviram als corrals, que els gossos neden? Au, va, oncle.
Lo castell amb son rellotge s'emmiralla al riu, fonts a la baixada del Canyeret, hortes xopes d'aigua, un wiquet salta de toll en toll a la porta coixa i esquitxa l'oncle, canalla de capital no tenen "modos". Senyoretes amb barret, canonges grassos: ells són els amos de les nostres auliveres, del molí, de l'era. Els pagesos d'horta porten feixos de billets a la faixa, compren i venen al mercat de Sant Lluís i al Pla del Aigua. A Sant Martí hi havia boda: uns gitanos rics.
Mare, diuen que al riu s'hi pesca, que la terra fa tartanys, que no hi ha pols, que granen i reguen els carrers cada dia amb una mànega, que tothom beu llet, que posen les tomates en llaunes, allà a la fàbrica. ¿Què dieu padrina? ¿Que vós vau treballar a la fàbrica? Parleu-me de l'aigua. Que tenen pous sempre plens d'aigua? ¿Que l'aigua no cal estalviar-la? Ara nosaltres tenim el jub ple, ¿però i a l'estiu?, ¿com s'ho fan per tenir sempre aigua? ¿Que obren els clamors i reguen de nits, que lluna és a les basses? Que l'aigua sobrera torna al riu i s'en va la mar.
Padrina, vós vau veure la mar, allà a Coma-ruga. Hi vau anar de viatge de noces amb la tartana. És clar que el padrí, en pau descansi, us hi va portar, si no, no us hi haguéssiu casat, ¿oi?.
Mare, vull veure el mar.

I a tu, Nora, ¿d'on et ve l'enyorança de l'aigua?

Vas deixar enrera el Riu de la Plata. Vas Travessar l'Oceà. Tu que havies tingut l'aigua, rius immensos, l'Atlàntic, has hagut d'anar a fotografiar auliveres i garrofers, terres seques. I els has regat amb l'aigua que s'escolava del teu puny.
Els has regalat color. Pigment i aigua. Els meus paisatges s'afonen i suren en les teves aigues. Gràcies per retornar-me cants i silencis, freds i calors, rostres i mirades.